

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕГРОВАНІЙ ЗАХИСТ КУЛЬТИВОВАНИХ ГРИБІВ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 203 Садівництво та виноградарство
Освітня програма «Садівництво та виноградарство»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

Цизь О.М.

tsyz@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1879>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна присвячена вивченню біологічних особливості культивованих грибів, їх вимог до умов вирощування. Акцентується увага на поживних та лікарських властивостях макроміцетів. Наводяться конструкційні характеристики грибниць та принципи їх оснащення обладнанням для підтримання оптимальних мікрокліматичних параметрів. Деталізовано розглядаються технологічні операції отримання посівного міцелію, приготування субстратів і отримання плодових тіл основних видів культивованих грибів: печериці двоспорової, гливи звичайної, шіїтаке. Наводяться принципи вирощування малопоширених видів культивованих грибів. Висвітлено питання проведення комплексу профілактичних та санітарних заходів із запобігання поширенню на грибних комплексах шкідників та хвороб.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

– здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (грибівництво).

2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодкових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

Здатність розробляти інтегровані системи захисту культивованих грибів від хвороб і шкідників.

Здатність оцінювати фітосанітарний стан відпрацьованих грибних субстратів як органічного добрива для сільськогосподарських культур.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства.

14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції /практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
8 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Значення та складові елементи системи захисту культивованих грибів від хвороб	2/2	Знати: складові елементи системи захисту культивованих грибів від хвороб. Вміти: складати систему захисту від інфекції при будівництві грибного комплексу.	Здача практичної роботи «Методика складання системи захисту від інфекції при будівництві грибного комплексу»	2
Тема 2. Біологія хвороб печериці двоспорової, що розвиваються у субстраті та методи профілактики і боротьби з ними	2/4	Знати: біологію хвороб печериці двоспорової, що розвиваються у субстраті. Вміти: ідентифікувати хвороби печериці, що розвиваються у субстраті та складати систему профілактики та боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби печериці, які поширюються у компості»	2

Тема 3. Біологія хвороб печериці двоспорової, що розвиваються у субстраті та покривній суміші та методи боротьби з ними	2/3	Знати: біологію хвороб печериці двоспорової, що розвиваються у субстраті та покривній суміші. Вміти: ідентифікувати хвороби печериці, що розвиваються у субстраті та покривній суміші і скласти систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби печериці, які поширюються у покривному ґрунті»	2
Тема 4. Біологія хвороб плодових тіл печериці двоспорової та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію хвороб плодових тіл печериці двоспорової. Вміти: ідентифікувати хвороби плодових тіл печериці та скласти систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби плодових тіл печериці»	2
Тема 5. Біологія хвороб гливи звичайної та методи боротьби з ними	2/4	Знати: біологію хвороб гливи звичайної. Вміти: ідентифікувати хвороби гливи звичайної та скласти систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби гливи звичайної»	2
Тема 6. Біологія хвороб шіітаке та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію хвороб шіітаке. Вміти: ідентифікувати хвороби шіітаке та скласти систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби шіітаке»	2
Тема 7. Біологія хвороб екзотичних грибів та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію хвороб екзотичних грибів. Вміти: ідентифікувати екзотичних грибів та скласти систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Хвороби ерінгі та екзотичних грибів»	1
Тема 8. Комплексна профілактика та система захисту культивованих грибів від інфекцій	2/4	Знати: принципи комплексної системи захисту культивованих грибів від хвороб. Вміти: скласти комплексну систему профілактики культивованих грибів від хвороб.	Здача практичної роботи «Розробка комплексної системи захисту грибів від хвороб»	2
Модульна контрольна робота №1			Написання тестів	20
Всього за модуль 1	16/23			35

Модуль 2				
Тема 1. Значення та складові елементи системи захисту культивованих грибів від шкідників	2/2	Знати: складові елементи системи захисту культивованих грибів від шкідників. Вміти: складати систему захисту від інфекції при будівництві грибного комплексу.	Здача практичної роботи «Методика складання системи захисту від шкідників при будівництві грибного комплексу»	2
Тема 2. Біологія шкідників печериці двоспорової та методи боротьби з ними	2/4	Знати: біологію шкідників печериці. Вміти: ідентифікувати шкідників печериці та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники печериці двоспорової»	2
Тема 3. Біологія шкідників гливи звичайної та методи боротьби з ними	2/4	Знати: біологію шкідників гливи. Вміти: ідентифікувати шкідників гливи та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники гливи звичайної»	2
Тема 4. Біологія шкідників шіїтаке та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію шкідників шіїтаке. Вміти: ідентифікувати шкідників шіїтаке та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники шіїтаке»	2
Тема 5. Біологія шкідників ерінгі та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію шкідників ерінгі. Вміти: ідентифікувати шкідників ерінгі та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники ерінгі»	2
Тема 6. Біологія шкідників екзотичних грибів та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію шкідників екзотичних грибів. Вміти: ідентифікувати шкідників екзотичних грибів та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники екзотичних грибів»	1

Тема 7. Шкідники культивованих грибів за вирощування у природніх умовах та методи боротьби з ними	2/2	Знати: біологію шкідників культивованих грибів за вирощування у природніх умовах. Вміти: ідентифікувати шкідників культивованих грибів за вирощування у природніх умовах та складати систему профілактики і боротьби з ними.	Здача практичної роботи «Шкідники культивованих грибів за вирощування у природніх умовах»	2
Тема 8. Комплексна профілактика та система захисту культивованих грибів від шкідників	2/4	Знати: принципи комплексної системи захисту культивованих грибів від шкідників. Вміти: складати комплексну систему профілактики культивованих грибів від шкідників.	Здача практичної роботи «Розробка комплексної системи захисту культивованих грибів від шкідників»	2
Модульна контрольна робота №2			Написання тестів	20
Всього за модуль 2	14/22			35
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс	30/45			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Цизь О.М. Грибівництво: Навчальний посібник. – К.: Компринт. – 2018. – 246 с.
2. Хареба О.В., Улянич О.І., Цизь О.М. Малопоширені овочеві рослини та гриби: Навчальний посібник. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2021. – 256 с.

Допоміжні

3. Цизь О.М. Культивування їстівних грибів. – К.: Центр учбової літератури. – 2014. – 276 с.
4. Цизь О.М. Культивування печериці двоспорової: субстрати, покривні суміші, агротехнологічні параметри отримання плодових тіл. – К.: Центр учбової літератури. – 2013. – 156 с.
5. Саксон Н. Шампиньоны. Интенсивные методы производства. – Познань– Киев, 2017. – 136 с.
6. www.umdis.org
7. www.mushroom.org.ua
8. www.veshenka.com.ua